

**EDIȚIA a VI-a,
HUNEDOARA - 1992**

CLASA a V-a

1. Fie numerele

$$A = 2^{n+1} \cdot 5^n + 1, B = 2^n \cdot 5^{n+1} + 1, C = 2^{n+3} \cdot 5^n + 7, D = 2^{n+1} \cdot 5^{n+3} - 1,$$

unde n este un număr natural.

a) Arătați că A, B, C, D nu sunt prime.

b) Arătați că $\frac{7D+C}{B-A}$ este număr natural.

c) poate fi C pătrat perfect?

2. Să se arate că există o singură fracție cu numitorul 15 cuprinsă

între $\frac{9}{11}$ și $\frac{10}{11}$.

3. Făcând observații meteorologice de-a lungul unei perioade de câteva zile consecutive, s-a constatat că în nici una din zile nu a plouat și dimineața și după-amiaza. A plouat în total 12 zile și n-a plouat în 9 dimineți și 7 după-amieze. Câte zile au durat observațiile?

4. Produsul numerelor naturale a și b este egal cu 1600, iar cel mai mic multiplu comun al acestor numere este de patru ori mai mare decât cel mai mare divizor comun al lor. Să se afle numerele a și b .

CLASA a VI-a

1. Să se afle numerele naturale a, b, c astfel încât:

$$\frac{a+1990}{1990} = \frac{b+1991}{1991} = \frac{c+1992}{1992} \text{ și } a+b=2c-3.$$

2. Dacă $x, y, z \in \mathbb{Q}_+^*$ și $x+y+z=10$, să se arate că:

$$\sqrt{2x^2 + 5x} + \sqrt{2y^2 + 5y} + \sqrt{2z^2 + 5z} \geq 9.$$

3. În triunghiul ABC, $m(\angle BAC) = 60^\circ$, (BD) și (CE) sunt înălțimi, iar O este mijlocul segmentului [BC].
 a) Demonstrați că triunghiul OED este echilateral.
 b) Dacă [AB] este de mărime variabilă iar [AC] este constantă, să se stabilească ce fel de triunghi devine ABC astfel încât latura triunghiului OED să aibă lungime minimă.
4. Fie I intersecția bisectoarelor din B și C ale triunghiului ABC și M mijlocul laturii [BC]. Dacă P este simetricul lui C față de mijlocul laturii [AB], să se arate că nu este posibil ca $IM \parallel BP$.

CLASA a VII-a

1. Convenim să notăm

$$n! = 1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot n \text{ și } \min(y, z) = \begin{cases} y & \text{dacă } y \leq z \\ z & \text{dacă } z < y \end{cases} \quad y, z \in \mathbf{N}.$$

$$\text{Fie } a = \min\{k \in \mathbf{N} \mid 27! \text{ nu se divide cu } 10^{k-1}\}.$$

Să se rezolve ecuația în x:

$$\frac{x+m}{\sqrt{2}+\sqrt{1}} + \frac{x+m}{\sqrt{3}+\sqrt{2}} + \dots + \frac{x+m}{\sqrt{a+1}+\sqrt{a}} = 2m^3 + 10m^2 + 134$$

$$\text{unde } m = 2^{a-7} + 3^{a-6}.$$

2. Să se arate numerele $n \in \mathbf{N}^*$ pentru care $4n^2 + 5n + 7$ se divide cu 8.
3. Dacă a, b, c respectiv a_1, b_1, c_1 sunt lungimile laturilor triunghiurilor ABC și $A_1B_1C_1$ să se demonstreze că $\Delta A_1B_1C_1 \sim \Delta ABC \Leftrightarrow \sqrt{aa_1} + \sqrt{bb_1} + \sqrt{cc_1} = 2\sqrt{pp_1}$ unde $p = \frac{a+b+c}{2}$ și $p_1 = \frac{a_1+b_1+c_1}{2}$.
4. În triunghiul ascuțitunghic ABC avem $AD \perp BC$ ($D \in BC$), $ME \perp DC$ (M fiind între D și C), $BE \perp AM$, $E \in AM$, $CF \perp AM$ ($F \in AM$),

$\{G\} = DE \cap AC$ și $\{H\} = FD \cap AB$. Să se arate că patrulaterul AHGD este inscripabil.

CLASA a VIII-a

1. Fie $x, y, z \in \mathbf{R}_+$. Să se arate că

$$\frac{x}{5x+y+z} + \frac{y}{x+5y+z} + \frac{z}{x+y+5z} \leq \frac{3}{7}.$$

2. Să se rezolve în numere întregi sistemul:

$$\begin{cases} x^2 - y^2 - z^2 = 1 \\ y + z - x = 3 \end{cases}$$

3. Paralelogramul ABCD este baza piramidei SABCD. Diagonalele paralelogramului se intersectează în O. Prin mijlocul segmentului (SO) se duce paralela la mediana [BM] a feței SAB (M este mijlocul lui (SA)). Determinați lungimea segmentului de pe paralela situată în interiorul piramidei știind că $AB = 6$ cm, $SB = 8$ cm și $SA = 10$ cm.

4. În vârfurile A și C ale paralelogramului ABCD cu $AB = 2a$, $BC = a$, $m(\angle BAD) = 60^\circ$ se ridică, de aceeași parte a planului (ABC), perpendicularele $CC_1 = a\sqrt{3}$ și $AA_1 = x$. Să se determine x astfel încât $(A_1BD) \perp (C_1BD)$.

SOLUȚII

EDITIA a VI-a 1992 HUNEDOARA

CLASA a V-a

$$1.a) A = 2^{n+1} \cdot 5^n + 1 = 2 \cdot 2^n \cdot 5^n + 1 = 2 \cdot 10^n + 1 = \underbrace{200\dots0}_{n\text{-zerouri}} + 1$$

Suma cifrelor lui A este 3 deci A este divizibil cu 3.

$$B = 2^n 5^{n+1} + 1 = 2^n 5^n 5 + 1 = 5 \cdot 10^n + 1 = \underbrace{500\dots0}_{n\text{-zerouri}} + 1$$

Suma cifrelor lui B este 6 deci B este divizibil cu 3.

$$C = 2^{n+3} 5^n + 7 = 2^3 2^n 5^n + 7 = 8 \cdot 10^n + 7 = \underbrace{8000\dots0}_{n\text{-zerouri}} + 7$$

Suma cifrelor lui C este 15 deci C este divizibil cu 3.

$$D = 2^{n+1} + 5^{n+3} - 1 = 2 \cdot 2^n \cdot 5^n \cdot 5^3 - 1 = 5^2 \cdot 10^{n+1} - 1 = \underbrace{25 \ 000\dots0}_{n+1\text{-zerouri}} - 1 = \underbrace{2499\dots9}_{n+1\text{-cifre}}$$

Suma cifrelor lui D este număr divizibil cu 3, deci D este divizibil cu 3.

$$b) \frac{7D+C}{B-A} = \frac{7 \cdot 2^{n+1} \cdot 5^{n+3} - 7 + 2^{n+3} \cdot 5^n + 7}{2^n \cdot 5^{n+1} + 1 - 2^{n+1} \cdot 5^n - 1} = \frac{2^{n+1} \cdot 5^n (7 \cdot 5^3 + 2^2)}{2^n \cdot 5^n (5 - 2)}$$

$$= \frac{2 \cdot (7 \cdot 125 + 4)}{3} = \frac{2(875 + 4)}{3} = \frac{2 \cdot 879}{3} = 2 \cdot 293 \in \mathbb{N}.$$

$$c) C = 2^{n+3} \cdot 5^n + 7 = 8 \cdot 10^n + 7 = 800\dots07$$

Cum ultima cifră a unui pătrat perfect poate fi 0,1,4,5,6,9 rezultă că C nu este pătrat perfect pentru $n \geq 1$.

Pentru $n=0$ avem $C=2^3+7=15$ care nu este pătrat perfect.

$$2. \text{ Fie fracția căutată de forma } \frac{x}{15} \text{ cu proprietatea } \frac{9}{11} < \frac{x}{15} < \frac{10}{11}.$$

$$\text{Atunci } \frac{9 \cdot 15}{11 \cdot 15} < \frac{11 \cdot x}{11 \cdot 15} < \frac{10 \cdot 15}{11 \cdot 15}, \text{ de unde } 135 < 11x < 150$$

cu soluția $x=13$, deci fracția căutată este $\frac{13}{15}$.

3. Fie x numărul de zile în care a plouat dimineața și y numărul de zile în care a plouat după-masa. Atunci $x+y=12$ și $x+9=y+7$ adică $y=x+2$ și avem $x=5$ și $y=7$. Deci observații s-au făcut în 14 zile.

4. $(a,b) \cdot 4 = [a,b]$ iar $(a,b) \cdot [a,b] = a \cdot b \Rightarrow$

$$4 \cdot ((a,b))^2 = a \cdot b \Rightarrow 4 \cdot ((a,b))^2 = 1600 \Rightarrow (a,b) = 20$$

$$\text{și } [a,b] = 80 \Rightarrow a = 20 \text{ și } b = 80 \text{ sau } a = 80 \text{ și } b = 20$$

CLASA a VI-a

1. Fie $\frac{a+1990}{1990} = \frac{b+1991}{1991} = \frac{c+1992}{1992} = k$

Atunci avem $a=1990(k-1)$; $b=1991(k-1)$ și $c=1992(k-1)$

de unde $1990(k-1)+1991(k-1)=2 \cdot 1992(k-1)-3$ sau

$$(k-1)(1990+1991)-2 \cdot 1992(k-1)=-3 \Rightarrow$$

$$(k-1)(1990+1991-2 \cdot 1992)=-3 \Rightarrow$$

$$(k-1)(-3)=-3 \Rightarrow k-1=1 \Rightarrow k=2$$

Deci $a=1990$, $b=1991$ și $c=1992$.

2. Soluția I.

Folosind inegalitatea dintre media pătratică și cea aritmetică

$$\text{avem: } \sqrt{\frac{a^2+b^2}{2}} \geq \frac{a+b}{2} \Leftrightarrow \sqrt{a^2+b^2} \geq \frac{\sqrt{2}}{2}(a+b)$$

În cazul nostru avem:

$$\sqrt{2x^2+5x} \geq \frac{\sqrt{2}}{2}(\sqrt{2x}+\sqrt{5x}); \sqrt{2y^2+5y} \geq \frac{\sqrt{2}}{2}(\sqrt{2y}+\sqrt{5y});$$

$$\sqrt{2z^2+5z} \geq \frac{\sqrt{2}}{2}(\sqrt{2z}+\sqrt{5z}), \text{ de unde}$$

$$\sqrt{2x^2+5x} + \sqrt{2y^2+5y} + \sqrt{2z^2+5z} \geq (x+y+z) + \frac{\sqrt{10}}{2}(\sqrt{x}+\sqrt{y}+\sqrt{z}) =$$

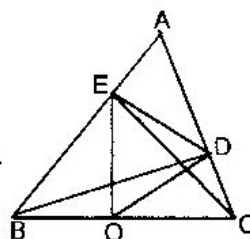
$$= 10 + \frac{\sqrt{10}}{2}(\sqrt{x}+\sqrt{y}+\sqrt{z}) > 9$$

Deci $\sqrt{2x^2+5x} + \sqrt{2y^2+5y} + \sqrt{2z^2+5z} \geq 9$ pentru $x, y, z \in \mathbb{Q}_+$ și $x+y+z=10$.

Soluția a II-a.

Deoarece $x, y, z \geq 0$ avem $\sqrt{2x^2+5x} \geq \sqrt{2x^2} = \sqrt{2}x$ și analogamente, deci

$$\sqrt{2x^2+5x} + \sqrt{2y^2+5y} + \sqrt{2z^2+5z} \geq \sqrt{2}(x+y+z) = 10\sqrt{2} > 9.$$

3. a) În triunghiul BDC cu $m(\angle BDC) = 90^\circ$, OD

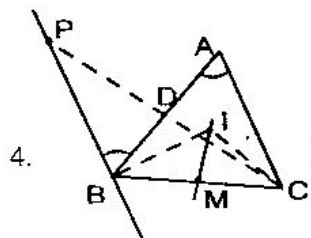
este mediană și $OD = \frac{1}{2}BC = OC$. La fel în $\triangle CEB$ cu

$m(\angle CEB) = 90^\circ$, OE este mediană și $OE = \frac{1}{2}BC = BO$. Rezultă

că $EO = DO$ și $\triangle OCD$ este isoscel cu $OC = OD$, de unde $m(\angle DOC) = 180^\circ - 2m(\angle C)$. La fel $\triangle BOD$ este isoscel cu $EO = OB$ și $m(\angle BOE) = 180^\circ - 2m(\angle B)$.

Atunci $m(\angle BOE) + m(\angle EOD) + m(\angle DOC) = 180^\circ$, de unde: $m(\angle EOD) = 180^\circ - (180^\circ - 2m(\angle B)) - (180^\circ - 2m(\angle C)) = 2m(\angle B) + m(\angle C) - 180^\circ = 2(180^\circ - m(\angle A)) - 180^\circ = 2 \cdot 120^\circ - 180^\circ = 60^\circ$. Deci $\triangle EOD$ este isoscel cu unghiul de la vârf cu măsura de 60° , adică este echilateral.

b) Cum $DO = OE = \frac{1}{2}BC$, latura triunghiului OED este minimă dacă latura $[BC]$, a triunghiului ABC, are lungime minimă. Cum AC este constantă și $m(\angle BAC) = 60^\circ$ rezultă că BC este minimă pentru $BC \perp AB$, adică $\triangle ABC$ este dreptunghic cu $m(\angle ABC) = 90^\circ$.

4. Fie D mijlocul laturii AB. Atunci $CD=DP$

și $DA=DB$. Rezultă că $\triangle BDP \cong \triangle ADC$, deoarece $\sphericalangle BDP = \sphericalangle ADC$, ca opuse la vârf. Atunci $\sphericalangle PBA = \sphericalangle CAD$, de unde rezultă că $PB \parallel AC$. Dacă $IM \parallel PB$, rezultă $IM \parallel AC$ și considerând secanta pe IC am avea $m(\sphericalangle ACI) = m(\sphericalangle CIM)$, ca alterne interne. Cum IC este bisectoarea unghiului $\sphericalangle ACB$ avem atunci $m(\sphericalangle CIM) = m(\sphericalangle MCI)$ de unde $MC = MI = MB$, adică $\triangle BIC$ este dreptunghic cu $m(\sphericalangle BIC) = 90^\circ$, de unde rezultă că

$\frac{1}{2}(m(\sphericalangle B) + m(\sphericalangle C)) = 90^\circ$, adică $\triangle BIC$ este dreptunghic cu

$m(\sphericalangle BIC) = 90^\circ$, de unde rezultă că $\frac{1}{2}(m(\sphericalangle B) + m(\sphericalangle C)) = 90^\circ$,

adică $m(\sphericalangle B) + m(\sphericalangle C) = 180^\circ$ absurd.

Deci nu este posibil ca $IM \parallel BP$.

CLASA a VII-a

1. $27! = 1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 4 \cdot 5 \dots 10 \dots 15 \dots 20 \dots 25 \cdot 26 \cdot 27$, deci conține în descompunere pe 5^6 și $10^6 | 27!$.

Atunci $a=8$ și $m = 2^{8-7} + 3^{8-6} = 2 + 3^2 = 11$. Ecuația devine:

$$\frac{x+11}{\sqrt{2+\sqrt{1}}} + \frac{x+11}{\sqrt{3+\sqrt{2}}} + \frac{x+11}{\sqrt{4+\sqrt{3}}} + \dots + \frac{x+11}{\sqrt{9+\sqrt{8}}} = 2 \cdot 11^3 + 10 \cdot 11^2 + 134$$

sau:

$$(x+11) \left(\frac{1}{\sqrt{2+\sqrt{1}}} + \frac{1}{\sqrt{3+\sqrt{2}}} + \frac{1}{\sqrt{4+\sqrt{3}}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{9+\sqrt{8}}} \right) = 2 \cdot 11^3 + 10 \cdot 11^2 + 134 \Rightarrow$$

$$(x+11) \left(\frac{\sqrt{2}-\sqrt{1}}{2-1} + \frac{\sqrt{3}-\sqrt{2}}{3-2} + \frac{\sqrt{4}-\sqrt{3}}{4-3} + \dots + \frac{\sqrt{9}-\sqrt{8}}{9-8} \right) = 2 \cdot 11^3 + 10 \cdot 11^2 + 134 \Rightarrow$$

122

$$(x+11)(\sqrt{2}-\sqrt{1}+\sqrt{3}-\sqrt{2}+\sqrt{4}-\sqrt{3}+\dots+\sqrt{9}-\sqrt{8}) = 2 \cdot 11^3 + 10 \cdot 11^2 + 134 \Rightarrow$$

$$(x+11) \cdot 2 = 2 \cdot 11^3 + 10 \cdot 11^2 + 134 \Rightarrow x+11 = 11^3 + 5 \cdot 11^2 + 67 \Rightarrow$$

$$x = 11^3 + 5 \cdot 11^2 + 56 = 11^2(11+5) + 56 = 16 \cdot 11^2 + 56 = 16 \cdot 11^2 + 56 =$$

$$= 8 \cdot (2 \cdot 11^2 + 7) = 8(2 \cdot 121 + 7) = 8 \cdot 249 = 1992$$

deci soluția ecuației este $x=1992$.

2. Pentru $n=2k$ avem:

$$16k^2 + 10k + 7 = (16k^2 + 8k) + 2k + 7 = 8k + 2k + 7$$

Cum $2k+7$ este număr impar pentru $(\forall) k \in \mathbb{N}^*$ rezultă că:

$4n^2 + 5n + 7$ nu se divide cu 8.

Pentru $n=2k+1$ avem: $4(2k+1)^2 + 5(2k+1) + 7 =$

$$= 16k^2 + 16k + 4 + 10k + 5 + 7 = (16k^2 + 24k + 16) + 2k = 8k + 2k$$

care este multiplu de 8 pentru $k=4l, l \in \mathbb{N}$. Deci pentru $n=8l+1$ cu $l \in \mathbb{N}$ numărul $4n^2 + 5n + 7$ se divide cu 8.

3. Presupunem $\triangle ABC \sim \triangle A'B'C'$ și demonstrăm egalitatea

$$\sqrt{aa_1} + \sqrt{bb_1} + \sqrt{cc_1} = 2\sqrt{pp_1}.$$

Din asemănarea celor două triunghiuri avem:

$$\frac{a}{a_1} = \frac{b}{b_1} = \frac{c}{c_1} = k \text{ de unde } a=ka_1; b=kb_1; c=kc_1.$$

$$\text{Atunci } \sqrt{aa_1} + \sqrt{bb_1} + \sqrt{cc_1} = \sqrt{ka_1^2} + \sqrt{kb_1^2} + \sqrt{kc_1^2} =$$

$$= \sqrt{k}(a_1 + b_1 + c_1) = \sqrt{k(a_1 + b_1 + c_1)^2} = \sqrt{(ka_1 + kb_1 + kc_1)(a_1 + b_1 + c_1)} =$$

$$= \sqrt{(a+b+c)(a_1 + b_1 + c_1)} = \sqrt{2p \cdot 2p_1} = 2\sqrt{pp_1}.$$

Reciproc, dacă $\sqrt{aa_1} + \sqrt{bb_1} + \sqrt{cc_1} = 2\sqrt{pp_1}$ dovedim că:

$\triangle ABC \sim \triangle A_1B_1C_1$.

Egalitatea se mai scrie:

$$\sqrt{aa_1} + \sqrt{bb_1} + \sqrt{cc_1} = \sqrt{(a+b+c)(a_1 + b_1 + c_1)}$$

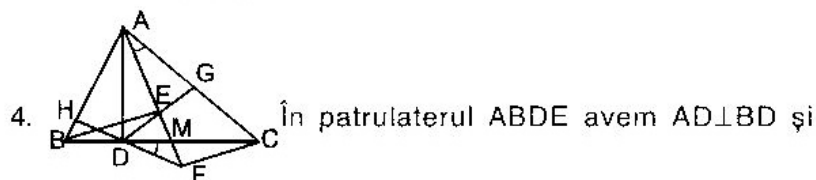
$$(\sqrt{aa_1} + \sqrt{bb_1} + \sqrt{cc_1})^2 = (a+b+c)(a_1 + b_1 + c_1) \Rightarrow$$

$$\begin{aligned}
 & aa_1 + bb_1 + cc_1 + 2\sqrt{aa_1bb_1} + 2\sqrt{aa_1cc_1} + 2\sqrt{bb_1cc_1} = \\
 & = aa_1 + ab_1 + ac_1 + ba_1 + bb_1 + bc_1 + ca_1 + cb_1 + cc_1 \Rightarrow \\
 & (\sqrt{ab_1} - \sqrt{a_1b})^2 + (\sqrt{ac_1} - \sqrt{a_1c})^2 + (\sqrt{bc_1} - \sqrt{b_1c})^2 = 0 \\
 & \Rightarrow \sqrt{ab_1} - \sqrt{a_1b} = 0; \sqrt{ac_1} - \sqrt{a_1c} = 0; \sqrt{bc_1} - \sqrt{b_1c} = 0
 \end{aligned}$$

deoarece: $a, b, c; a_1, b_1, c_1 \in \mathbb{R}_+$.

Atunci $ab_1 = a_1b$; $ac_1 = a_1c$; $bc_1 = b_1c$ sau:

$$\frac{a}{a_1} = \frac{b}{b_1}; \frac{a}{a_1} = \frac{c}{c_1}; \frac{b}{b_1} = \frac{c}{c_1} \text{ de unde } \frac{a}{a_1} = \frac{b}{b_1} = \frac{c}{c_1} \text{ și rezultă că: } \\
 \Delta ABC \sim \Delta A_1 B_1 C_1.$$

$BE \perp AE$ de unde rezultă că acesta este inscriptibil și $m(\sphericalangle BDE) + m(\sphericalangle BAE) = 180^\circ$. În patrulaterul ADFC avem $AD \perp DC$ și $CF \perp AF$, de unde rezultă că patrulaterul este inscriptibil și $m(\sphericalangle CDF) = m(\sphericalangle CAF)$.

Dar $m(\sphericalangle CDF) = m(\sphericalangle BDH)$, ca opuse la vârf.

Atunci: $m(\sphericalangle HDG) + m(\sphericalangle HAG) =$

$$\begin{aligned}
 & = m(\sphericalangle BDE) - m(\sphericalangle BDH) + m(\sphericalangle BAE) + m(\sphericalangle FAC) = m(\sphericalangle BDE) - \\
 & m(\sphericalangle CDF) + m(\sphericalangle BAE) + m(\sphericalangle CDF) = m(\sphericalangle BDE) + m(\sphericalangle BAE) = 180^\circ, \\
 & \text{de unde rezultă că patrulaterul AHGD este inscriptibil.}
 \end{aligned}$$

CLASA a VIII-a

1. Notăm $5x + y + z = 7A$; $x + 5y + z = 7B$; $x + y + 5z = 7C$ și obținem:
 $7(x + y + z) = 7(A + B + C)$, de unde $x + y + z = A + B + C$ și avem:

$$x = \frac{6A - B - C}{4}; y = \frac{6B - A - C}{4}; z = \frac{6C - A - B}{4}.$$

În acest caz inegalitatea cerută devine:

$$\frac{6A - B - C}{4 \cdot 7A} + \frac{6B - A - C}{4 \cdot 7B} + \frac{6C - A - B}{4 \cdot 7C} \leq \frac{3}{7} \Leftrightarrow$$

$$\frac{6A - B - C}{A} + \frac{6B - A - C}{B} + \frac{6C - A - B}{C} \leq 12 \Leftrightarrow$$

$$6 - \frac{B}{A} - \frac{C}{A} + 6 - \frac{A}{B} - \frac{C}{B} + 6 - \frac{A}{C} - \frac{B}{C} \leq 12 \Leftrightarrow$$

$$18 - \left(\frac{B}{A} + \frac{A}{B} + \frac{C}{A} + \frac{A}{C} + \frac{B}{C} + \frac{C}{B} \right) \leq 12 \Leftrightarrow$$

$$\left(\frac{B}{A} + \frac{A}{B} \right) + \left(\frac{C}{A} + \frac{A}{C} \right) + \left(\frac{B}{C} + \frac{C}{B} \right) \geq 6$$

Folosind inegalitatea mediilor avem:

$$\frac{B}{A} + \frac{A}{B} \geq 2; \frac{C}{A} + \frac{A}{C} \geq 2; \frac{B}{C} + \frac{C}{B} \geq 2 \text{ de unde rezultă adevărată}$$

$$\text{inegalitatea } \left(\frac{B}{A} + \frac{A}{B} \right) + \left(\frac{C}{A} + \frac{A}{C} \right) + \left(\frac{B}{C} + \frac{C}{B} \right) \geq 6.$$

2. Din ecuația a doua avem $x = y + z - 3$ și sistemul devine:

$$\begin{cases} x^2 - y^2 - z^2 = 1 \\ x = y + z - 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} (y + z - 3)^2 - y^2 - z^2 = 1 \\ x = y + z - 3 \end{cases} \Leftrightarrow$$

$$\begin{cases} y^2 + z^2 + 9 + 2yz - 6y - 6z - y^2 - z^2 = 1 \\ x = y + z - 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 2yz - 6y - 6z + 9 = 1 \\ x = y + z - 3 \end{cases} \Leftrightarrow$$

$$\begin{cases} yz - 3y - 3z + 4 = 0 \\ x = y + z - 3 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} (y - 3)(z - 3) - 5 = 0 \\ x = y + z - 3 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} (y - 3)(z - 3) = 5 \\ x = y + z - 3 \end{cases}$$

Cum $x, y, z \in \mathbb{Z}$, din ecuația $(y - 3)(z - 3) = 5$ avem:

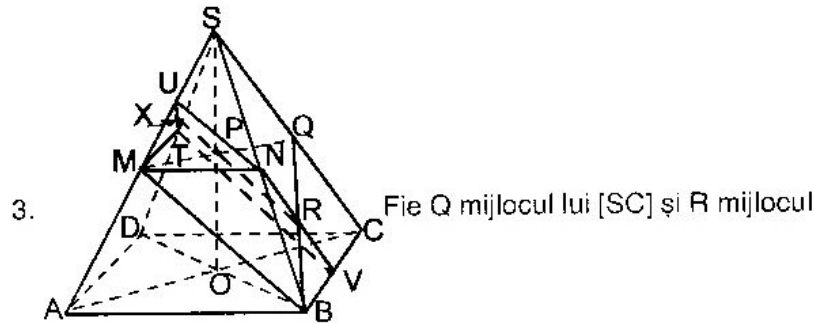
$$\begin{cases} y - 3 = 1 \\ z - 3 = 5 \end{cases} \text{ sau } \begin{cases} y - 3 = -1 \\ z - 3 = -5 \end{cases} \text{ sau } \begin{cases} y - 3 = 5 \\ z - 3 = 1 \end{cases} \text{ sau } \begin{cases} y - 3 = 5 \\ z - 3 = -1 \end{cases}$$

cu soluțiile:

$$\begin{cases} y = 4 \\ z = 8 \end{cases} \text{ sau } \begin{cases} y = 2 \\ z = -2 \end{cases} \text{ sau } \begin{cases} y = 8 \\ z = 4 \end{cases} \text{ sau } \begin{cases} y = -2 \\ z = 2 \end{cases}$$

Cum $x=y+z-3$, atunci sistemul dat are soluțiile:

$$\begin{cases} x=9 \\ y=4 \text{ sau } \\ z=8 \end{cases} \begin{cases} x=-3 \\ y=2 \text{ sau } \\ z=-2 \end{cases} \begin{cases} x=9 \\ y=8 \text{ sau } \\ z=4 \end{cases} \begin{cases} x=-3 \\ y=-2 \\ z=2 \end{cases}$$

Fie Q mijlocul lui [SC] și R mijlocul

lui [BQ]. Atunci în ΔMQB segmentul [PR] este linie mijlocie și $PR \parallel BM$. Dacă T este mijlocul lui [SD] și V mijlocul lui [BC], atunci BMTV este paralelogram și $MB \parallel TV$. Cum $PR \parallel BM$, rezultă că $PR \parallel TV$. Fie B mijlocul lui [SM]; atunci în ΔSMU

segmentul [NU] este linie mijlocie și $NU \parallel MB$, $NU = \frac{1}{2}MB$.

Atunci TVNU este un trapez și $PR \parallel TV \parallel UN \parallel MB$. În ΔSBC avem [NV] linie mijlocie și [BQ] mediană, deci și $NR=RV$.

Cum PR este paralelă cu bazele trapezului TVNU și R este mijlocul laturii [NV] înseamnă că dreapta PR trece și prin mijlocul segmentului [TU] notat cu X și segmentul [RX] este lungimea paralelei la MB ce trece prin mijlocul lui [SO]. ΔSBA este dreptunghic în B, deoarece $SA^2=SB^2+AB^2$, adică $10^2=8^2+6^2$.

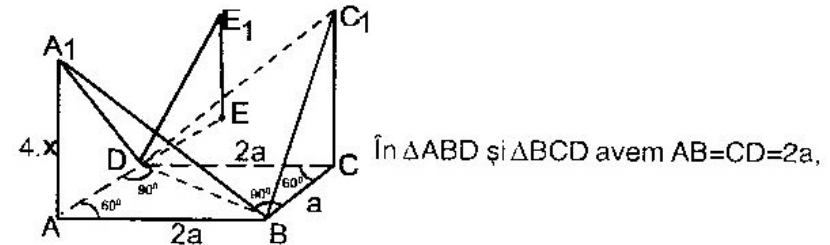
Segmentul [BM] fiind mediană în ΔSBA dreptunghic în B are lungimea $BM=5\text{cm}$. Apoi în ΔSNM , dreptunghic în N, deoarece

$MN \parallel AB$, segmentul [NU] este mediană și avem $NU = \frac{5}{2}\text{cm}$.

Cum segmentul [RX] este linie mijlocie în trapezul TVNU rezultă

că $RX = \frac{1}{2}(TV+NU)$ de unde obținem $RX=3,75\text{ cm}$.

Deci lungimea segmentului situat pe paralela dusă prin mijlocul segmentului [SO] la mediana [BM] și situat în interiorul piramidei este $RX=3,75\text{ cm}$.

În ΔABD și ΔBCD avem $AB=CD=2a$,

$BC=AD=a$ și $m(\angle BAD)=m(\angle BCD)=60^\circ$ de unde rezultă că $m(\angle ADB)=m(\angle DCB)=90^\circ$, adică $AD \perp BD$ și $BC \perp BD$.

Atunci din $A_1A \perp (ABD)$, $AD \perp BD$ rezultă $A_1D \perp BD$. Construim $E \in AD$ astfel încât $D \perp (AE)$ și $DE=a$, iar $EE_1 \perp (ABD)$ cu

$$EE_1 = a\sqrt{3}.$$

Cum $EE_1 \perp (ABD)$, $ED \perp BD$ rezultă că $E_1D \perp BD$ și $C_1C \perp (ABD)$, $CB \perp BD$ rezultă că $C_1B \perp BD$.

Cum $C_1C \parallel E_1E$ și $DE \parallel BC$ rezultă că $(E_1ED) \parallel (C_1CB)$ și cum $E_1D \subset (E_1ED)$ și $C_1B \subset (C_1CB)$ avem $E_1D \parallel C_1B$ și $E_1D \subset (C_1BD)$. Atunci unghiul plan al diedrului cu fețele (A_1BD) și (C_1BD) este $\angle A_1DE_1$.

Dar în ΔE_1ED avem $\text{tg}(\angle E_1DE) = \frac{a\sqrt{3}}{a} = \sqrt{3}$ de unde $m(\angle E_1DE) = 60^\circ$. Dacă $m(\angle E_1DA) = 90^\circ$, atunci $m(\angle A_1DA) = 30^\circ$

și în ΔA_1AD avem $\text{tg}30^\circ = \frac{x}{a}$, adică $\frac{\sqrt{3}}{3} = \frac{x}{a}$, de unde $x = \frac{a\sqrt{3}}{3}$.

Deci pentru $AA_1 = \frac{a\sqrt{3}}{3}$ avem $(A_1BD) \perp (C_1BD)$.

**EDIȚIA a VI-a,
HUNEDOARA - 1992**

CLASA a IX-a

1. Să se arate că valoarea minimă a funcției:

$$f: [0, c] \times [0, d] \rightarrow \mathbf{R},$$

$$f(x, y) = \sqrt{a^2 + (c-x)^2} + \sqrt{x^2 + y^2} + \sqrt{b^2 + (d-y)^2}$$

unde $a, b, c, d, \in \mathbf{R}_+^*$ se obține pentru $\frac{x}{y} = \frac{b+c}{a+d}$.

2. Să se determine funcțiile $f: \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$ pentru care
 $f(x+y) = \max(f(x), y) + \min(f(y), x), (\forall) x, y \in \mathbf{R}$.
3. Un triunghi dreptunghic are ipotenuza de lungime 1. Ce valori poate lua perimetrul său?
4. În exteriorul triunghiului ascuțitunghic ABC se construiesc triunghiurile echilaterale ABD, BCE și ACF de centre C_1, A_1, B_1 , respectiv. Perpendiculara din B pe A_1C_1 intersectează A_1C_1 în B_2 . Analog se obțin punctele A_2 și C_2 . Demonstrați că $C_1B_2 + A_1C_2 + B_1A_2 = A_2C_1 + B_2A_1 + C_2B$.

CLASA a X-a

1. Să se rezolve sistemul:

$$\begin{cases} 2^x + y + \log_2 z = 6 + \sqrt{2-x} \\ 2^y + z + \log_2 x = 5 + \sqrt{1-y} \\ 2^z + x + \log_2 y = 6 + \sqrt{2-z} \end{cases}$$

2. Fie punctele A, B, C având abscisele $a, b, c, \in \mathbf{C}$ astfel încât $|a| = |b| = |c| = 1$ și $a+b+c = abc \in \mathbf{R}$. Ce fel de triunghi este ABC?
3. Fie ABCD un tetraedru. Semiplanele bisectoare ale

unghiurilor diedre de muchii (AB), (AC) respectiv (AD) intersectează muchiile opuse în B', C' respectiv D'.

a) Să se arate că dreptele BB', CC', DD' sunt concurente.

b) Dacă notăm $\{E\} = BB' \cap CC' \cap DD'$ și

$s_1 = A_{[ABC]}$; $s_2 = A_{[ACD]}$; $s_3 = A_{[ABD]}$ să se arate că

$$AE < \frac{s_1}{s_1 + s_2 + s_3} AD + \frac{s_2}{s_1 + s_2 + s_3} AB + \frac{s_3}{s_1 + s_2 + s_3} AC.$$

D. Șt. Marinescu

4. Să se arate că triunghiul ABC este dreptunghic în A dacă și numai dacă

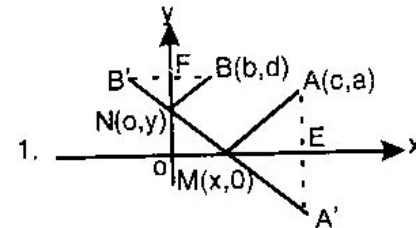
$$\sqrt{\frac{p-b}{p-c}} + \sqrt{\frac{p-c}{p-b}} = \sqrt{\frac{p}{p-a}} + \sqrt{\frac{p-a}{p}}.$$

5. Să se determine toate numerele prime cu scrierea zecimală de forma 101010...0101.

SOLUȚII

EDIȚIA a VI-a 1992 HUNEDOARA

CLASA a IX-a

Din ipoteză $a, b, c, d \in \mathbb{R}_+^*$, $x \in [0, c]$ și $y \in [0, d]$.

Fie xoy un sistem de axe de coordonate ortogonale în care considerăm punctele $A(c, a)$, $M(x, 0)$, $N(0, y)$ și $B(b, d)$.

Atunci:

$$AM + MN + NB = \sqrt{(c-x)^2 + a^2} + \sqrt{x^2 + y^2} + \sqrt{b^2 + (d-y)^2}.$$

Construim simetricul lui A față de Ox în punctul A' și simetricul lui B față de Oy în punctul B' .

Dreapta $A'B' \cap Ox = \{M\}$ și $A'B' \cap Oy = \{N\}$.

Din simetrie avem $A'B' = A'M + MN + NB' = AM + MN + NB$.

Din $\triangle NOM \sim \triangle A'EM$ obținem $\frac{x}{y} = \frac{c-x}{a}$ și din $\triangle NOM \sim \triangle NFB'$

obținem $\frac{x}{y} = \frac{b}{d-y}$, de unde

$$\frac{x}{y} = \frac{c-x}{a} = \frac{b}{d-y} = \frac{b+c}{a+d} \text{ c.c.t.d.}$$

2. Folosim relația $\max(x, y) + \min(x, y) = x + y$.

Dacă în condiția din enunț schimbăm pe x cu y obținem $f(y, x) = \max(f(y), x) + \min(f(x), y)$, pe care adunând-o cu relația din enunț avem:

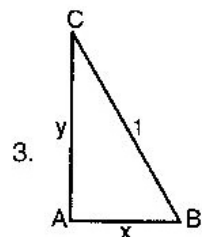
$$f(x+y)=x+y+f(x)+f(y).$$

Pentru $y=0$ obținem $f(x)=x+f(0)$. Notând $f(0)=a \in \mathbb{R}$ avem $x+y+a=\max(x+a,y)+\min(y+a,x)$.

Pentru $x=0$ și $y=-a$ obținem:

$$0=\max(a,-a)+\min(0,0), \text{ de unde } a=0.$$

Funcția căutată este $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x)=x$.

Fie $AB=x$ și $AC=y$.

Atunci perimetrul este $P(x,y)=1+x+y$.

Din inegalitatea fundamentală din triunghiuri avem $x+y>1$ și $P(x,y)>2$.

Folosind teorema lui Pitagora în triunghiul ABC avem $x^2+y^2=1$.

Din inegalitatea lui Cauchy- Buniacovski rezultă:

$$(x^2+y^2)(1^2+1^2)>(x+y)^2, \text{ adică } x+y<\sqrt{2}.$$

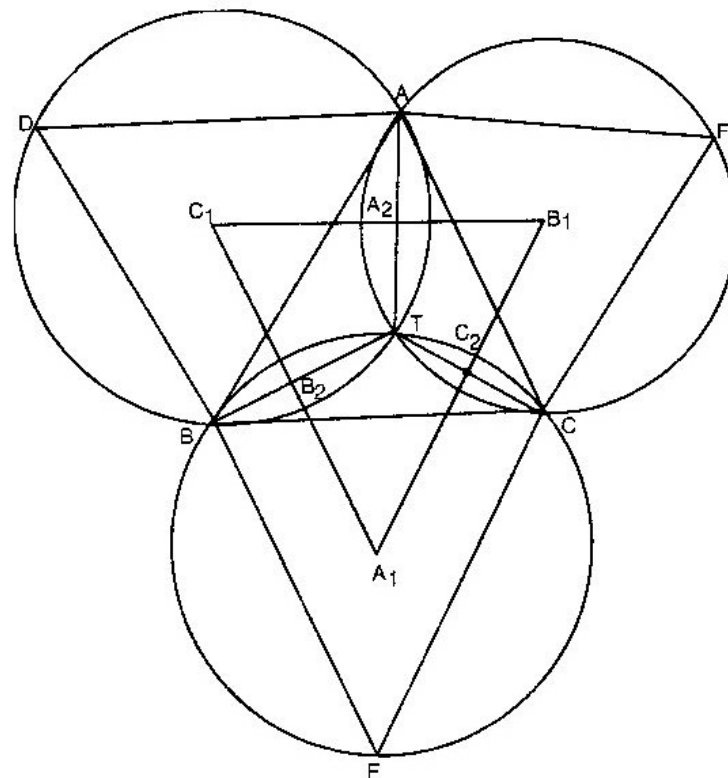
Atunci $1+x+y<1+\sqrt{2}$ și $2<P(x,y)<1+\sqrt{2}$.

4. Fie T punctul de intersecție al cercurilor circumscrise triunghiurilor ABD și respectiv ACF. Atunci patrulaterul ATBD și ATCF sunt inscriptibile și $m(\angle ATB)=m(\angle ATC)=120^\circ$ deoarece $m(\angle D)=m(\angle F)=60^\circ$. Rezultă că $m(\angle BTC)=120^\circ$ și $m(\angle BTC)+m(\angle BEC)=180^\circ$, de unde patrulaterul BTCE este inscriptibil și cercul circumscris lui trece prin T . AT , BT și CT sunt coarde comune ale cercurilor de centre C_1 și B_1 , C_1 și A_1 , respectiv A_1 și B_1 . Liniile centrelor cercurilor respective au proprietatea că sunt perpendiculare pe coarda comună. Deci $AT \perp C_1B_1$, $BT \perp C_1A_1$ și $CT \perp A_1B_1$. Atunci $C_1B_1 \cap AT = (A_2)$, $C_1A_1 \cap BT = (B_2)$ și $A_1B_1 \cap CT = (C_2)$.

În acest caz patrulaterul $A_2TB_2C_2$, $B_2TC_2A_2$ și $C_2TA_2B_2$ sunt inscriptibile.

Cum $m(\angle A_2TB_2)=m(\angle B_2TC_2)=m(\angle C_2TA_2)=120^\circ$ rezultă că

$m(\angle A_1)=m(\angle B_1)=m(\angle C_1)=60^\circ$ și triunghiul $A_1B_1C_1$ este echilateral. Din T avem perpendicularele $TA_2 \perp B_1C_1$, $TB_2 \perp C_1A_1$ și $TC_2 \perp A_1B_1$.

Aplicând teorema lui Pitagora în triunghiurile dreptunghice formate, rezultă:

$$A_1C_2^2 + C_2T^2 = A_1T^2, \quad B_1C_2^2 + C_2T^2 = B_1T^2 \text{ de unde}$$

$$A_1C_2^2 - B_1C_2^2 = A_1T^2 - B_1T^2 \text{ și analoagele:}$$

$$B_1A_2^2 - C_1A_2^2 = B_1T^2 - C_1T^2$$

$$C_1 B_2^2 - A_1 B_2^2 = C_1 T^2 - A_1 T^2.$$

Prin însumare obținem:

$$A_1 C_2^2 - B_1 C_2^2 + B_1 A_2^2 - C_1 A_2^2 + C_1 B_2^2 - A_1 B_2^2 = 0 \quad (\text{lema lui Carnot}).$$

Relația mai poate fi scrisă:

$$(A_1 C_2 - B_1 C_2)(A_1 C_2 + B_1 C_2) + (B_1 A_2 - C_1 A_2)(B_1 A_2 + C_1 A_2) + (C_1 B_2 - A_1 B_2)(C_1 B_2 + A_1 B_2) = 0$$

sau:

$$(A_1 C_2 - B_1 C_2)A_1 B_1 + (B_1 A_2 - C_1 A_2)B_1 C_1 + (C_1 B_2 - A_1 B_2)A_1 C_1 = 0$$

Dar $A_1 B_1 = B_1 C_1 = C_1 A_1$ ca laturi ale triunghiului echilateral.

Deci $A_1 C_2 + B_1 A_2 + C_1 B_2 = B_1 C_2 + C_1 A_2 + A_1 B_2$ c.c.t.d.

CLASA a X-a

1. Din condițiile de existență pentru logaritmi și radicali obținem: $x \in (0, 2]$; $y \in (0, 1]$ și $z \in (0, 2]$. Intuim că $x=2$; $y=1$; $z=2$ este soluție. Să dovedim că este unică. Presupunem că există $x_0 \in (0, 2)$; $y_0 \in (0, 1)$ și $z_0 \in (0, 2)$ care să fie soluție a sistemului.

Din monotonia funcțiilor exponențiale, logaritmice și radical-obținem:

$$x_0 < 2 \Rightarrow 2^{x_0} < 2^2; z_0 < 2 \Rightarrow \log_2 z_0 < \log_2 2 \text{ de unde}$$

$$2^{x_0} + y_0 + \log_2 z_0 < 2^2 + 1 + 1 = 6.$$

Apoi $x_0 < 2 \Rightarrow 2 - x_0 > 0 \Rightarrow \sqrt{2 - x_0} > 0$ și $6 + \sqrt{2 - x_0} > 6$ și am obținut contradicție.

Deci unica soluție a sistemului este $x=2$; $y=1$; $z=2$.

2. Din $|a| = |b| = |c| = 1$ obținem $\bar{a} = \frac{1}{a}$, $\bar{b} = \frac{1}{b}$, $\bar{c} = \frac{1}{c}$.

Dacă $a+b+c \in \mathbf{R}$ rezultă $\overline{a+b+c} \in \mathbf{R}$ și

$$a+b+c = \overline{a+b+c} = \bar{a} + \bar{b} + \bar{c} = \frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} = \frac{ab+bc+ca}{abc}$$

$$\text{sau } a+b+c = \frac{ab+bc+ca}{abc} \quad (1).$$

Din $abc \in \mathbf{R}$ rezultă $\overline{abc} \in \mathbf{R}$ și $abc = \overline{abc} = \frac{1}{abc}$ sau

$$(abc)^2 = 1$$

de unde $abc=1$ sau $abc=-1$.

Notăm $S_1 = a+b+c$

$$S_2 = ab+bc+ca$$

$$S_3 = abc$$

Din (1) obținem $S_1 S_3 = S_2$.

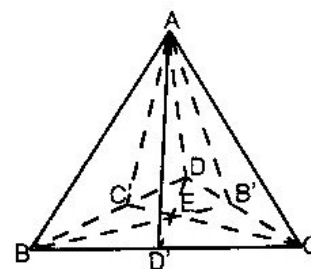
Fie ecuația $t^3 - s_1 t^2 + s_2 t - s_3 = 0$ cu rădăcinile a, b, c .

Deosebim cazurile:

i) $S_3=1$, $S_1=S_2$, $S_1=S_3$ și ecuația $t^3 - t^2 + t - 1 = 0$ are soluțiile $(1, 1, -1)$ și triunghiul ABC este dreptunghic isoscel cu unghiul drept în A(1).

ii) $S_3=-1$, $S_2=-S_1$, $S_3=S_1$ și $t^3 + t^2 + t + 1 = 0$ are soluția $(-1, -1, -1)$ și triunghiul ABC este dreptunghic isoscel cu unghiul drept în A(-1).

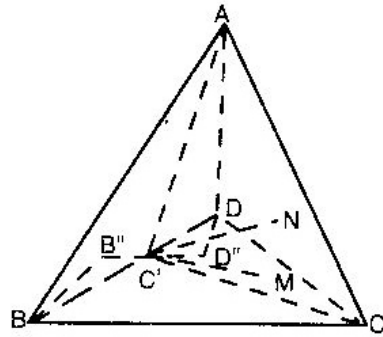
3.

a) Dovedim că punctele B', C', D'

împart muchiile $[CD]$, $[BD]$ și $[BC]$ în părți proporționale cu ariile fețelor alăturate. Demonstrăm proprietatea pentru punctul C' , celelalte dovedindu-se în mod analog.

Distanțele $C'M$ și $C'N$ ale punctului C' la planele (ABC) și (ACD) sunt egale, C' aparținând semiplanului bisector. Fie B'' și D'' proiecțiile punctelor B și D pe planul bisector (ACC') . Punctele B'', C', D'' sunt coliniare deoarece proiecția segmentului $[BD]$ pe planul (ACC') este tot un segment.

Avem:

$$\text{Vol}(\text{BACC}') = \frac{1}{3} s(\text{ACC}') BB'' = \frac{1}{3} s(\text{ABC}) C'M$$

$$\text{Vol}(\text{DACC}') = \frac{1}{3} s(\text{ACC}') DD'' = \frac{1}{3} s(\text{ACD}) C'N$$

de unde rezultă că $\frac{BB''}{DD''} = \frac{\sigma(\text{ABC})}{\sigma(\text{ACD})}$.

Din asemănarea triunghiurilor dreptunghice $BB''C'$ și

$DD''C'$ avem $\frac{BB''}{DD''} = \frac{BC'}{DC'}$ de unde $\frac{BC'}{DC'} = \frac{\sigma(\text{ABC})}{\sigma(\text{ACD})}$ (1).

Analog obținem $\frac{B'D}{D'B} = \frac{\sigma(\text{ABD})}{\sigma(\text{ABC})}$ (2) și $\frac{D'C}{D'B} = \frac{\sigma(\text{ADC})}{\sigma(\text{ABD})}$ (3).

Din (1), (2) și (3) avem

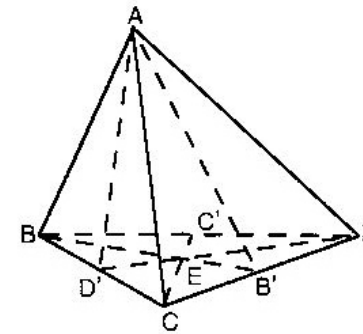
$$\frac{BC'}{DC'} \cdot \frac{B'D}{D'B} \cdot \frac{D'C}{D'B} = \frac{\sigma(\text{ABC})}{\sigma(\text{ADC})} \cdot \frac{\sigma(\text{ABD})}{\sigma(\text{ABC})} \cdot \frac{\sigma(\text{ADC})}{\sigma(\text{ABD})} = 1 \quad \text{și din}$$

reciproca teoremei lui Ceva rezultă că BB' , CC' , DD' sunt concurente.

b) Folosind în triunghiul BCD relația lui van Aubel obținem:

$$\frac{BE}{EB'} = \frac{BC'}{C'D} + \frac{BD'}{D'C} = \frac{s_1}{s_2} + \frac{s_3}{s_2} = \frac{s_1 + s_3}{s_2} \quad \text{de unde}$$

$$\frac{BE}{BB'} = \frac{s_1 + s_3}{s_1 + s_2 + s_3} \quad (1).$$

în triunghiul ABB' o consecință

a inegalității lui Ptolemeu ne conduce la inegalitatea:
 $AE \cdot BB' < AB \cdot EB' + AB' \cdot BE$ sau

$$AE < \frac{BE}{BB'} \cdot AB' + \frac{EB'}{BB'} \cdot AB$$

Folosind (1) obținem:

$$AE < \frac{s_1 + s_3}{s_1 + s_2 + s_3} \cdot AB' + \frac{s_2}{s_1 + s_2 + s_3} \cdot AB \quad (2).$$

Aceeași inegalitate în triunghiul ACD ne dă
 $AB' \cdot CD < AC \cdot B'D + AD \cdot CB'$ sau

$$AB' < \frac{CB'}{CD} \cdot AD + \frac{B'D}{CD} \cdot AC.$$

Din proprietatea de la punctul a) avem:

$$\frac{CB'}{B'D} = \frac{s_1}{s_3} \quad \text{de unde} \quad \frac{B'D}{CD} = \frac{s_3}{s_1 + s_3} \quad \text{și} \quad \frac{CB'}{CD} = \frac{s_1}{s_1 + s_3}.$$

$$\text{De aici avem} \quad AB' < \frac{s_1}{s_1 + s_3} \cdot AD + \frac{s_3}{s_1 + s_3} \cdot AC \quad (3).$$

Din (2) și (3) rezultă:

$$AE < \frac{s_1}{s_1 + s_2 + s_3} \cdot AD + \frac{s_2}{s_1 + s_2 + s_3} \cdot AB + \frac{s_3}{s_1 + s_2 + s_3} \cdot AC.$$

4. Egalitatea dată se mai poate scrie:

$$\frac{p-b+p-c}{\sqrt{(p-b)(p-c)}} = \frac{p-p+a}{\sqrt{p(p-a)}} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \frac{2p-b-c}{\sqrt{(p-b)(p-c)}} = \frac{a}{\sqrt{p(p-a)}} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \frac{a}{\sqrt{(p-b)(p-c)}} = \frac{a}{\sqrt{p(p-a)}} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow (p-b)(p-c) = p(p-a) \Leftrightarrow p^2 - p(b+c) + bc = p^2 - pa \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow p^2 - p(2p-a) + bc = p^2 - pa \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow p^2 - 2p^2 + pa + bc = p^2 - pa \Leftrightarrow pa + bc - 2p^2 = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \frac{a+b+c}{2} \cdot a + bc - 2 \frac{(a+b+c)^2}{4} = 0 \Leftrightarrow$$

$$2(a^2 + ab + ac + bc) - (a+b+c)^2 = 0 \Leftrightarrow$$

$$2a^2 + 2ab + 2ac + 2bc - a^2 - b^2 - c^2 - 2ab - 2ac - 2bc = 0$$

$$\Leftrightarrow a^2 - b^2 - c^2 = 0 \Leftrightarrow a^2 = b^2 + c^2 \Leftrightarrow$$

ΔABC este dreptunghic în A.

5. Considerăm polinomul:

$$P(X) = 1 + X^2 + X^4 + \dots + X^{2n} \text{ și avem:}$$

$$(X+1)P(X) = 1 + X + X^2 + \dots + X^n + X^{n+1} + \dots + X^{2n+1} =$$

$$= (1 + X + \dots + X^n)(1 + X^{n+1})$$

Pentru n par $P(X)$ este divizibil cu $1 + X + X^2 + \dots + X^n$ și $P(10)$ este număr compus, iar pentru n impar și diferit de 1, $P(X)$

este divizibil cu $X^2 + 1$.

În particular $P(10)$ este un număr compus, divizibil cu 101, când n este impar.

Deducem că singurul număr de forma din enunț care poate fi prim este 101 și acesta este număr prim.

Clasa a XI-a

1. Fie $a, b, c, d, \in \mathbf{R}$, $a < b < c < d$ și funcția $f : [a, b] \rightarrow [c, d]$ astfel încât $(\forall) y \in [c, d], (\forall) n \in \mathbf{N}^*, (\exists) x \in [a, b]$ cu $|f(x) - y| \leq \frac{1}{n}$

a) Să se arate că dacă f este continuă atunci ea este surjectivă.

b) Să se dea un exemplu de funcție cu proprietatea de mai sus nesurjectivă.

* * *

2. Fie $A, B \in \mathcal{M}_n(\mathbf{C})$ cu proprietățile: $A^2 = B^3 = I_n$, $AB = BA$. Să se arate că $I_n + A + B$ este inversabilă.

* * *

3. Fie punctele $A(2a, 0)$, $B(0, 2b)$ și M mobil pe dreapta de ecuație $bx + ay - ab = 0$. Se cere:

(i) Ecuația locului geometric al centrului de greutate al ΔABM .

(ii) Poziția punctului M pentru care $AM + BM$ este minim.

* * *

4. Fie $a_n > 0$ și $x \in \mathbf{R}$ astfel încât $n^x a_n \rightarrow a \in (0, +\infty)$. Să se determine limita șirului $n^x \cdot \sqrt[n]{a_1 \cdot a_2 \cdots a_n}$.

* * *

Clasa a XII-a

1. Fie S o mulțime nevidă, $(G, +)$ un grup comutativ, $f : S \rightarrow G$ o funcție bijectivă și $a \in G$. Să se arate că aplicația $\varphi : S \times S \rightarrow S$ definită prin $\varphi(x, y) = f^{-1}[f(x) + f(y) + a]$ este o lege de compoziție pe S și că (S, φ) este un grup comutativ.

* * *

2. Fie (G, \cdot) un grup finit cu n elemente, $n \in \mathbf{N}^*$, $f : G \rightarrow G$ o funcție astfel încât mulțimea

$$H = \{y \in G : f(x \cdot y) = f(x) \cdot f(y) \text{ pentru orice } x \in G\}$$

are mai mult de $\frac{n}{2}$ elemente. Să se arate că f este morfism de grupuri.

* * *

3. Aflați partea întreagă a numărului real: $A = \int_2^3 \frac{x}{\ln x} dx$

4. Să se arate că ecuația: $\sin x^2 \cdot \int_x^{\frac{\pi}{2}} e^{t^2} dt - e^{x^2} \cdot \int_0^x \sin t^2 dt = 0$ are cel puțin o soluție în $\left(0, \frac{\pi}{2}\right)$.

M. Neacșu, Caransebeș

5. Construiți o funcție $f : [0, \infty) \rightarrow \mathbf{R}$ cu proprietățile:

(i) f este integrabilă pe $[n, n+1]$ pentru orice $n \in \mathbf{N}$;

(ii) $\lim_{x \rightarrow \infty} |f(x)| = \infty$; (iii) $\lim_{n \rightarrow \infty} \int_n^{n+1} f(x) dx = 0$

Clasa a XI-a

1. a) Fie $y \in [c, d]$ și $n \in \mathbb{N}^*$ oarecare. Atunci există $x_n \in [a, b]$ astfel încât $|f(x_n) - y| \leq \frac{1}{n}$. Cum $(x_n)_{n \geq 1}$ este mărginit, el are un subșir (x_{n_k}) convergent la $x_0 \in [a, b]$ și deci $|f(x_0) - y| \leq 0 \Rightarrow f(x_0) = y$. În acest caz $f([a, b]) = [c, d]$ și funcția f este surjectivă pe $[a, b]$.

b) Fie funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, definită prin $f(x) = \begin{cases} x & \text{dacă } x \neq \frac{1}{2} \\ 0 & \text{dacă } x = \frac{1}{2} \end{cases}$

care are proprietatea din enunț, dar nu este surjectivă.

2. Din $B^3 = I_n \Rightarrow B = (B^{-1})^2$. Atunci

$$\det(A + B + I_2) = \frac{1}{2^n} \det(2A + 2B + 2I_n) = \frac{1}{2^n} \det(A^2 + 2A + I_n + 2B) = \frac{1}{2^n} [\det(A + I_n)^2 + 2B] = \frac{1}{2^n} [\det(A + I_n)^2 + (\sqrt{2}B^{-1})^2] \geq 0 \text{ deoarece}$$

$$(A + I_n)B^{-1} = B^{-1}(A + I_n) \text{ sau } B(A + I_n) = (A + I_n)B \text{ sau } BA = AB.$$

Presupunem că $\det(A + B + I_n) = 0$. Atunci sistemul $(A + B + I_n)X = 0 \Rightarrow (A + I_n)X = -BX$ admite soluții diferite de soluția banală.

$$-B^3X = B^2(-BX) = B^2(A + I_n)X = B(A + I_n)BX = B^{-1}(A + I_n)^2X = (A + I_n)^3X$$

$$\text{Cum } B^3 = I_n \Rightarrow (A + I_n)^3X = -X \text{ sau } [(A + I_n)^3 + I_n]X = 0 \text{ și } (A^2 - I_n)X = 0$$

$$\text{Fie } f, g \in \mathbb{C}[X], f = (X + 1)^3 + 1, g = X^2 - 1.$$

$$\text{Din } g = 0 \Rightarrow x = \pm 1; f(\pm 1) = (1 \pm 1)^3 + 1 \neq 0. \text{ Rezultă că } (f, g) = 1.$$

Rezultă că există $p, q \in \mathbb{C}[X]$ a. î. $p \cdot [(X + 1)^3 + 1] + q \cdot (X^2 - 1) = 1$, de unde $(p(A)[(A + I_n)^3 + I_n] + g(A)(A^2 - I_n))X = X$.

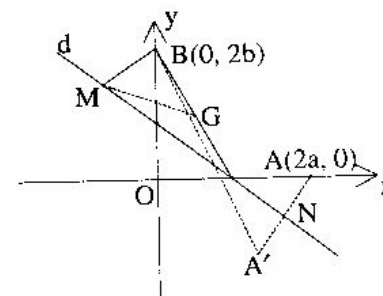
Atunci $p(A)[(A + I_n)^3 + I_n]X + g(A)(A^2 - I_n)X = X$, de unde $X = 0$ și $\det(A + B + I_n) \neq 0$ și matricea $A + B + I_n$ este inversabilă.

3. a) Fie $d: bx + ay - ab = 0$ și $M \in d$.

Atunci $M(\alpha, \frac{b}{a}(a - \alpha))$, $\alpha \in \mathbb{R}$

$$\text{și } x_G = \frac{x_A + x_B + x_M}{3} = \frac{2a + \alpha}{3},$$

$$y_G = \frac{y_A + y_B + y_M}{3} = \frac{2b + \frac{b}{a}(a - \alpha)}{3}$$

de unde $\alpha = 3x_G - 2a$ și

$$y_G = \frac{2b + \frac{b}{a}(a - 3x_G + 2a)}{3} = \frac{2b + 3b - \frac{3b}{a}x_G}{3} = \frac{5}{3}b - \frac{b}{a}x_G.$$

Atunci ecuația locului geometric este $\frac{b}{a}x + y - \frac{5}{3}b = 0$ sau $bx + ay - \frac{5}{3}ab = 0$

care este o dreaptă paralelă cu dreapta d .

b) După principiul reflexiei, punctul M pentru care $AM + MB$ e minimă este punctul de intersecție al dreptelor d și $A'B$, unde A' este simetricul lui A față de d .

4. Din $a_n > 0$ și $x \in \mathbb{R} \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} n^x a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} n^x \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = a \neq 0$

Atunci:

i) Dacă $x < 0 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} n^x = 0$ și din $\lim_{n \rightarrow \infty} n^x \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = a \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = +\infty$.

În caz contrar $\lim_{n \rightarrow \infty} n^x \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$, contradicție deoarece $a \in (0, +\infty)$.

Cum după Stoltz-Cesaro $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \alpha \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a_1 \cdot a_2 \cdots a_n} = \alpha$

avem $\lim_{n \rightarrow \infty} n^x \sqrt[n]{a_1 \cdot a_2 \cdots a_n} = a$

ii) Dacă $x = 0 \Rightarrow n^x = 1 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = a \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} n^x \sqrt[n]{a_1 \cdot a_2 \cdots a_n} = a$.

iii) Dacă $x > 0 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} n^x = +\infty$ și din $\lim_{n \rightarrow \infty} n^x a_n = a \neq 0 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0 \Rightarrow$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a_1 \cdot a_2 \cdots a_n} = 0 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} n^x \sqrt[n]{a_1 \cdot a_2 \cdots a_n} = a$$

Clasa a XII-a

1. $f: S \rightarrow G$ o funcție bijectivă și $a \in G \Rightarrow (\exists) f^{-1}: G \rightarrow S$ a. î. $f \circ f^{-1} = 1_S$, $f^{-1} \circ f = 1_G$.

Din $x * y = \varphi(x, y) = f^{-1}[f(x) + f(y) + a] \Rightarrow f(x * y) = f(x) + f(y) + a$. Cum f este bijectivă rezultă că $(\forall) z = f(x) + f(y) + a \in G$ există un unic $t = x * y \in S$ a. î. $z = f(x * y) \in G \Rightarrow x * y \in S$.

Deci $(\forall) x, y \in S \Rightarrow x * y \in S \Rightarrow \varphi(x, y)$ este lege de compoziție pe S .

Pentru a dovedi că (S, φ) este un grup comutativ verificăm axiomele grupului:

1° Asociativitatea legii φ .

$(x\varphi y)\varphi z = x\varphi(y\varphi z)$, $(\forall) x, y, z \in S$.

$(x\varphi y)\varphi z = f^{-1}\{f(x\varphi y) + f(z) + a\} = f^{-1}\{f[f^{-1}\{f(x) + f(y) + a\}] + f(z) + a\} = f^{-1}\{f(x) + f(y) + f(z) + 2a\}$

$x\varphi(y\varphi z) = f^{-1}\{f(x) + f(y\varphi z) + a\} = f^{-1}\{f(x) + f[f^{-1}\{f(y) + f(z) + a\}] + a\} = f^{-1}\{f(x) + f(y) + f(z) + 2a\} \Rightarrow (x\varphi y)\varphi z = x\varphi(y\varphi z)$, $(\forall) x, y, z \in S$.

2° Existența elementului neutru:

$(\exists) e \in S$ a. î. $x\varphi e = e\varphi x = x$, $(\forall) x \in S$

$x\varphi e = f^{-1}\{f(x) + f(e) + a\} = x$
 $e\varphi x = f^{-1}\{f(e) + f(x) + a\} = x$

$\Rightarrow e = f^{-1}(-a) \in S$.

3° Orice element este simetrizabil:

$(\forall) x \in S$, $(\exists) x' \in S$ a. î. $x\varphi x' = x'\varphi x = e$.

$x\varphi x' = f^{-1}\{f(x) + f(x') + a\} = e$
 $x'\varphi x = f^{-1}\{f(x') + f(x) + a\} = e$

$\Rightarrow f(x') = -f(x) + f^{-1}(-a) - a \Rightarrow x' = f^{-1}[-f(x) + f^{-1}(-a) - a]$

4° Comutativitatea legii φ .

$x\varphi y = y\varphi x$, $(\forall) x, y \in S$.

$x\varphi y = f^{-1}\{f(x) + f(y) + a\}$
 $y\varphi x = f^{-1}\{f(y) + f(x) + a\}$

2. Cum H este mulțime finită, condiția ca H să fie subgrup al lui G , $(\forall) x, y \in H \Rightarrow xy \in H$ și pentru orice $x \in H \Rightarrow x^{-1} \in H$ se rezumă la " $(\forall) x, y \in H \Rightarrow xy \in H$ ".

Atunci $(\forall) y_i, y_j \in H = \{y_1, y_2, \dots, y_k\}$ cu $k > \frac{n}{2} \Rightarrow y_i y_j \in H$ dacă condiția

ca H să fie subgrup al lui G .

$y_i \in H \Rightarrow f(xy_i) = f(x) f(y_i)$ $(\forall) x \in G$ și

$y_j \in H \Rightarrow f(xy_j) = f(x) f(y_j)$ $(\forall) x \in G$

$f(x(y_i y_j)) = f((xy_i)y_j) = f(xy_i)f(y_j) = f(x)f(y_i)f(y_j) = f(x)f(y_i y_j) \Rightarrow y_i y_j \in H$.

Din $\text{card } H = k > \frac{n}{2} \Rightarrow n < 2k$ și din teorema lui Lagrange $\Rightarrow \text{card } H \mid$

$\mid \text{card } G \Rightarrow k/n \Rightarrow pk = n \Rightarrow pk < 2k \Rightarrow p = 1 \Rightarrow n = k$ și $H = G$.

Deci $f: G \rightarrow G$ verifică relația $f(xy) = f(x)f(y)$, $(\forall) x, y \in G \Rightarrow f$ este morfism de grupuri.

3. Considerăm funcția $f: [2, 3] \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \frac{x}{\ln x}$, cu $f'(x) = \frac{\ln x - 1}{\ln^2 x}$ cu

$f'(e) = 0$.

x	2	e	3
f'	-----	0	+++++
f	$\frac{2}{\ln 2}$	e	$\frac{3}{\ln 3}$

Cum $\frac{2}{\ln 2} - \frac{3}{\ln 3} = \frac{2 \ln 3 - 3 \ln 2}{\ln 2 \cdot \ln 3} = \frac{\ln 9 - \ln 8}{\ln 2 \cdot \ln 3} > 0 \Rightarrow \frac{2}{\ln 2} > \frac{3}{\ln 3}$

Atunci $e \leq f(x) \leq \frac{2}{\ln 2}$ $(\forall) x \in [2, 3]$. De aici $\int_2^3 e dx \leq \int_2^3 f(x) dx \leq \int_2^3 \frac{2}{\ln 2} dx \Rightarrow$

$e \leq \int_2^3 \frac{x}{\ln x} dx \leq \frac{2}{\ln 2} \Rightarrow e \leq A < 3$ deoarece $\frac{2}{\ln 2} < 3 \Leftrightarrow 2 < 3 \ln 2 \Leftrightarrow 2 < \ln 8$

adevărat. În final $|A| = 2$.

4. Avem funcțiile $f, g: [0, \frac{\pi}{2}] \rightarrow \mathbf{R}$, $f(x) = \sin x^2$, $g(x) = e^{x^3}$, care sunt

continuc pe $[0, \frac{\pi}{2}]$.

Fie funcția $H: [0, \frac{\pi}{2}] \rightarrow \mathbf{R}$, $H(x) = \int_0^x \sin t^2 dt \cdot \int_{\frac{\pi}{2}}^x e^t dt$, care este derivabilă

pe $[0, \frac{\pi}{2}]$ ca produs de funcții derivabile.

$$H'(x) = \sin x^2 \int_{\frac{\pi}{2}}^x e^{t^3} dt + e^{x^3} \int_0^x \sin t^2 dt = \sin x^2 \int_{\frac{\pi}{2}}^x e^{t^3} dt - e^{x^3} \int_x^0 \sin t^2 dt.$$

Dar $H(0) = H(\frac{\pi}{2}) = 0$, H continuă pe $[a, b]$ și derivabilă pe $(0, \frac{\pi}{2})$, adică

H este o funcție Rolle pe $[a, b]$. Rezultă că există cel puțin un $c \in (0, \frac{\pi}{2})$ a. î.
 $H'(c) = 0$.

$$H'(c) = 0 \Rightarrow \sin c^2 \int_{\frac{\pi}{2}}^c e^{t^3} dt - e^{c^3} \int_c^0 \sin t^2 dt = 0 \Rightarrow$$

ecuația $\sin x^2 \int_{\frac{\pi}{2}}^x e^{t^3} dt - e^{x^3} \int_x^0 \sin t^2 dt = 0$ are cel puțin o soluție în $(0, \frac{\pi}{2})$.

5. Fie funcția $f: [1, \infty) \rightarrow \mathbf{R}$ prin $f(x) = \begin{cases} n, & \text{pentru } x \in [n, n + \frac{n^2+1}{2n^2+1}] \\ -n, & \text{pentru } x \in [n + \frac{n^2+1}{2n^2+1}, n+1] \end{cases}$

(i) f este integrabilă pe $[n, n + \frac{n^2+1}{2n^2+1}]$ și pe $[n + \frac{n^2+1}{2n^2+1}, n+1]$, deci și pe

reuniunea lor, adică pe $[n, n+1]$, (\forall) $n \in \mathbf{N}^*$.

(ii) $|f(x)| = n$ pentru $x \in [n, n+1]$ și $\lim_{x \rightarrow \infty} |f(x)| = \infty$

$$(iii) \int_n^{n+1} f(x) dx = \int_n^{n + \frac{n^2+1}{2n^2+1}} n dx - \int_{n + \frac{n^2+1}{2n^2+1}}^{n+1} n dx = nx \Big|_n^{n + \frac{n^2+1}{2n^2+1}} - nx \Big|_{n + \frac{n^2+1}{2n^2+1}}^{n+1} = \frac{n}{2n^2+1}$$

$$\text{Atunci } \lim_{n \rightarrow \infty} \int_n^{n+1} f(x) dx = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{2n^2+1} = 0.$$